

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/57/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6625202434
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6625202434.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Michala Tagaja (sudca spravodajca) a JUDr. Danice Kočíčkovej ako členov senátu, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX D., občan SR, proti žalovanému: B. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX/XX, XXX XX F., občan SR, o vydanie bezdôvodného obohatenia a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č.k. 10C/32/2025-257 zo dňa 10.06.2025, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že „Konanie v časti o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 04.06.2025, doplneného podaním označeným ako „Doplnok k podaniu“ zo dňa 04.06.2025, z a s t a v u j e .“ Z jeho odôvodnenia vyplýva, že:

1.1 dňa 04.06.2025 mu bola doručená žaloba žalobcu (ďalej aj ako „navrhovateľ“) o vydanie bezdôvodného obohatenia titulom investícií a rekonštrukčných prác na nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX, k.ú. G. vo výlučnom vlastníctve žalovaného; v rovnaký deň (04.06.2025) mu bol doručený aj návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalobca domáha, aby žalovanému zakázal akýmkoľvek spôsobom právne alebo fakticky nakladať s nehnuteľnosťou zapísanou na LV č. XXX, k.ú. G., a to najmä tým, že: - nesmie previesť vlastnícke právo (napr. uzatvorením kúpnej, darovacej alebo zámennej zmluvy), - nesmie zriadiť záložné právo alebo vecné bremeno v prospech akejkoľvek tretej osoby, - nesmie podať návrh na vklad akéhokoľvek právneho úkonu do katastra nehnuteľností, - nesmie iným spôsobom scudzíť, právne zaťažiť alebo obmedziť dispozičné oprávnenie k uvedenej nehnuteľnosti, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o vydanie bezdôvodného obohatenia podľa §451 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorou sa žalobca domáha vydania obohatenia získaného žalovaným v dôsledku rozsiahlych stavebných a investičných prác realizovaných žalobcom na uvedenej nehnuteľnosti;

1.2 žalobca návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že žaloba sa týka nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX, k.ú. G., ktorú žalobca užíval spolu so svojou rodinou viac ako 22 rokov ako svoje faktické bydlisko a do ktorej v dobrej viere investoval značné finančné prostriedky, najmä formou stavebných, rekonštrukčných a technických úprav; všetky investície boli realizované s vedomím a tichým súhlasom žalovaného - vlastníka nehnuteľnosti - bez akýchkoľvek námietok z jeho strany; v priebehu druhej polovice mája 2025 sa žalobca z dôveryhodného zdroja dozvedel, že žalovaný aktívne ponúka uvedenú nehnuteľnosť na predaj, pričom požadovaná cena predstavuje sumu cca 180.000 Eur; túto skutočnosť si následne overil prostredníctvom realitného inzerátu. Žalobca do tohto momentu o predaji nevedel a ihneď po zistení tejto skutočnosti začal konať - podal žalobu a pripravil návrh na neodkladné opatrenie. Táto nová okolnosť predstavuje bezprostrednú a aktuálnu hrozbu zmarenia účelu konania vo veci samej, a preto je podanie tohto návrhu naliehavé, dôvodné a nevyhnutné, pretože by došlo k prevodu nehnuteľnosti na tretiu osobu, ktorá by mohla byť v dobrej viere, čím by sa vylúčilo alebo skomplikovalo uplatnenie nároku voči pôvodnému vlastníkovi; odňal by sa tiež predmet sporu

spod právnej moci žalovaného, čím by sa eliminovala možnosť zabezpečenia uspokojenia nároku žalobcu a vzniká reálna hrozba vzniku nenávratnej ujmy na majetkových právach žalobcu, ktoré sú predmetom konania vo veci samej; došlo by k porušeniu zásad spravodlivého procesu a právnej istoty žalobcu, ktorému by v prípade uskutočnenia prevodu zostala len iluzórna možnosť domáhať sa náhrady škody voči pôvodnému vlastníkovi, ktorý by už nemal majetkový substrát postačujúci na náhradu škody. Nehnuteľnosť je síce vo výlučnom vlastníctve žalovaného, avšak je bezprostredne a nevyhnutne spojená s predmetom konania o vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže predstavuje nositeľa zhodnotenia. V danom prípade sú naplnené podmienky nariadenia neodkladného opatrenia, pretože existuje bezprostredná obava zo zmarenia výkonu rozhodnutia, a zároveň je nevyhnutné dočasne upraviť pomery účastníkov, aby sa zabezpečilo účelné pokračovanie konania o vydanie bezdôvodného obohatenia. Neodkladné opatrenie má za cieľ zabezpečiť status quo do rozhodnutia vo veci samej, predísť strate práv a ochrániť žalobcu pred právne neakceptovateľným konaním žalovaného, ktorý sa snaží speňažiť majetok, na ktorého zhodnotení sa osobne nepodieľal, avšak z ktorého má bezdôvodný prospech. Žalobca uplatňuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške niekoľkých desiatok tisíc eur, pričom investície do nehnuteľnosti boli vykonané v dobrej viere a s vedomím vlastníka. Ak by došlo k právnemu prevodu vlastníckeho práva v priebehu konania, účel žaloby by bol „zmätený“, a konanie by sa mohlo stať neúčelným a formálnym, bez reálneho vymožiteľného výsledku. Žalobca tiež žiadal, aby súd vo veci rozhodol v skrátenej lehote podľa §331 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „C.s.p.“) a tiež žiadal, aby súd upustil od uloženia povinnosti zložiť peňažnú zábezpeku podľa §336 ods. 3 C.s.p., keďže žalobca hodnoverne preukázal svoju sociálnu a majetkovú situáciu a zároveň charakter uplatňovaného nároku, jeho právna povaha a predložené dôkazné prostriedky vylučujú potrebu dodatočnej ochrany žalovaného pred prípadným zneužitím inštitútu neodkladného opatrenia;

1.3 žalobca k návrhu pripojil listinné dôkazy: žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia, rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17Co/42/2021-331 zo dňa 15.12.2021 a č.k. 13Co/556/2016-430 zo dňa 20.11.2018, vyjadrenie C. H. I. zo dňa 05.08.2013, odvolanie B. J. K. zo dňa 02.08.2016 v konaní vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp.zn. 9C/89/2013, podklady pre znalca - Opatová (rozpis prác, materiálov, orientačné náklady), fotodokumentáciu rekonštrukčných prác, žalobu žalovaného o vypratanie sp.zn. 4C/4/2019, uznesenie Okresného súdu Lučenec č.k. 4C/4/2019-56 zo dňa 10.07.2019, vyjadrenie žalovaných v konaní sp.zn. 10C/53/2010, stanovisko Mesta Lučenec k podnetu na vykonanie ŠSD a oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich o spáchaní priestupku zo dňa 07.10.2016, záznam Mesta Lučenec z vykonania štátneho stavebného dohľadu zo dňa 04.10.2016, výpis z LV č. XXX, k.ú. G. zo dňa 23.09.2009 a uznesenie o dedičstve Okresného súdu Lučenec sp.zn. 5D/649/2011, Dnot 275/2011 zo dňa 13.06.2012;

1.4 dňa 04.06.2025 bolo okresnému súdu doručené ďalšie podanie žalobcu označené ako „Doplnok k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia“, v ktorom žalobca uviedol, že mu bol doručený výpis z listu vlastníctva č. XXX, k.ú. G., na ktorom bola vyznačená nová evidenčná zmena pod označením R - 314/2025, a to na základe rozhodnutia orgánu pôdneho alebo lesného pôdneho fondu (PPF/LPF); ide o rozhodnutie o vyňatí alebo odňatí predmetných pozemkov vrátane parcely č. XXX (záhrada) z poľnohospodárskeho pôdneho fondu; táto evidenčná zmena indikuje, že žalovaný podniká konkrétne kroky smerujúce k premene časti sporného pozemku na stavebný pozemok, čím sa nielen zvyšuje jeho trhovú hodnotu, ale vzniká aj reálna hrozba výstavby alebo prevodu voči tretím osobám; uvedené skutočnosti len umocňujú potrebu urýchleného nariadenia neodkladného opatrenia, keďže akékoľvek právne úkony zo strany žalovaného môžu zmať alebo podstatne sťažiť účel konania o vydanie bezdôvodného obohatenia; vyznačenie tejto zmeny nastalo po podaní návrhu na poznámku súdneho konania, ktorú kataster tiež zaregistroval (poznámky P-179/2025 a P-180/2025), čím vzniká konflikt medzi snahou o ochranu práv navrhovateľa a aktivitami žalovaného, smerujúcimi k speňaženiu majetku.

1.5 Súd prvej inštancie z úradnej činnosti zistil, že dňa 29.05.2025 mu bol doručený návrh žalobcu (A. B.) proti žalovanému (B. E.) o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalobca domáha, aby súd žalovanému zakázal akýmkoľvek spôsobom previesť, zaťažiť, scudziť, darovať, predať alebo inak právne nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXX, k.ú. G. vrátane stavby rodinného domu súp. č. XXX, hospodárskej budovy a príslušných pozemkov parc. č. XXX/X, XXX/X, XXX/XX L. XXX až do právoplatného skončenia konania vo veci žaloby žalobcu o vydanie bezdôvodného obohatenia, na tom skutkovom základe, že žalobca bol od roku 1997 až do núteného vystaňovania v roku 2022 faktickým užívateľom nehnuteľnosti, a to s vedomím a súhlasom vtedajších a neskorších podielových spoluvlastníkov vrátane žalovaného. Počas tohto obdobia žalobca financoval a osobne realizoval významné investície a stavebné práce na predmetnej nehnuteľnosti; žalovaný v súčasnosti verejne ponúka nehnuteľnosť na predaj za cenu približne 180.000 Eur. V prípade realizácie prevodu

dôjde k faktickému znemožneniu vymozenia nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože nový vlastník nebude viazaný žiadnym rozhodnutím a žalobca bude odkázaný len na abstraktnú pohľadávku voči žalovanému, ktorého majetkové pomery sú žalobcovi neznáme. Oprávnenosť nároku žalobcu nie je hypotetická - ide o konkrétny majetkový nárok, ktorého existencia je objektívne preukázaná a v prípade prevodu nehnuteľnosti by sa jej predmet stal fakticky nevymožiteľným. Bezprostredná hrozba nenávratnej majetkovej ujmy spočíva v tom, že žalovaný aktívne ponúka predmetnú nehnuteľnosť na predaj, čím sa reálne pripravuje na právny a faktický vývod z veci, ktorú nadobudol za zlomok trhovej ceny (na úkor žalobcu). V prípade prevodu nehnuteľnosti na tretiu osobu dôjde k znemožneniu vymozenia nároku voči žalovanému, ktorý sa môže následne ocitnúť bez majetku; právnej strate predmetu konania, ktorú žiadne neskoršie rozhodnutie súdu nebude môcť efektívne zvrátiť; porušeniu zásady rovnosti zbraní a spravodlivého procesu. V tejto fáze konania neexistuje žiadny iný účinný právny prostriedok, ktorý by mohol zachovať právny stav do rozhodnutia vo veci samej, ochrániť predmet sporu pred jeho zánikom alebo prevodom, zabezpečiť výkon budúceho rozhodnutia, ak by bol nárok žalobcu uznaný. Bez nariadenia neodkladného opatrenia sa spor stane bezpredmetným a žalobcovi vznikne nenahraditeľná škoda v dôsledku vedomého a účelového konania žalovaného; konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je vedené na Okresnom súde Lučenec pod sp.zn. 20C/29/2025.

1.6 Okresný súd poukázal na právny názor vyjadrený v uznesení Najvyššieho súdu SR sp.zn. 9Cdo/299/2021 zo dňa 17.08.2022 a konštatoval, že podaním, ktorým sa začalo konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pod sp.zn. 20C/29/2025, bol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia podaný pred začatím konania, ktorý nebol spojený so žalobou vo veci samej a ani nebol podaný v prebiehajúcom súdnom konaní o veci samej. To znamená, že v zmysle §123 ods. 2 C.s.p. ide o podanie vo veci samej, vyvolávajúce samostatné a nezávislé konanie o takomto návrhu a nie konanie o veci samej; ak naopak, následne začalo konanie o žalobe na vydanie bezdôvodného obohatenia, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 04.06.2025 je považovaný za podanie v zmysle §123 ods. 1 C.s.p. ako podanie v tej istej veci, vzťahujúcej sa ku konaniu o žalobe bez toho, aby sa ním začalo samostatné konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vyžadujúce si novú spisovú značku a je založené do spisu o veci samej - preto bol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia podaný v čase prebiehajúceho konania o veci samej (hoci pôvodne zaevidovaný pod novou sp.zn. 10C/33/2025) založený ako podanie v konaní vo veci samej sp.zn. 10C/32/2025 o vydanie bezdôvodného obohatenia.

1.7 Súdu prvej inštancie bolo z úradnej činnosti tiež známe, že dňa 29.05.2025 mu bola doručená aj žaloba žalobcu A. B. proti žalovanému B. E. o určenie neplatnosti právneho úkonu, ktorou sa žalobca domáha určenia, že právny úkon - akákoľvek zmluva o prevode vlastníckeho práva vrátane kúpnej, darovacej alebo zámennej zmluvy alebo iný právny úkon smerujúci k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam evidovaným na LV č. XXX pre k.ú. G., a to vrátane stavieb, hospodárskej budovy, garáže a súvisiacich pozemkov (parc. č. XXX/X, XXX/X, XXX/XX L. XXX) uzatvorený medzi žalovaným a akoukoľvek treťou osobou po dni 28.05.2025 je neplatný; konanie je vedené pod sp.zn. 42C/24/2025. V rovnaký deň (29.05.2025) bol na okresnom súde podaný aj návrh žalobcu A. B. proti žalovanému B. E. na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalobca domáha, aby súd zakázal žalovanému akýmkoľvek spôsobom brániť žalobcovi v nepretržitom fyzickom prístupe ku garáži, ktorú žalobca vybuďoval ako samostatnú stavbu na pozemku evidovanom na LV č. XXX, k.ú. G., a to 24 hodín denne, 7 dní v týždni, až do právoplatného skončenia konania vo veci samej; aby nariadil obnovu pôvodného stavu, t.j. odstránenie všetkých fyzických prekážok, ktoré znemožňujú žalobcovi vstup do garáže a výkon fatickej držby; uložil žalovanému povinnosť odstrániť všetky fyzické prekážky znemožňujúce vstup do garáže v lehote do 3 dní od právoplatnosti uznesenia a v prípade, ak žalovaný túto povinnosť v stanovenej lehote nesplní, žalobca je oprávnený zabezpečiť odstránenie prekážok na náklady žalovaného vrátane uplatnenia náhrady účelne vynaložených výdavkov – konanie vedené tiež pod sp.zn. 42C/24/2025, keďže návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný po začatí konania vo veci samej o určenie neplatnosti právneho úkonu.

1.8 Okresný súd vec právne posúdil podľa §124 ods.1, §156, §159 a §161 ods. 1,2 C.s.p. a skonštatoval, že v ustanovení §159 C.s.p. je upravená prekážka skôr začatého konania, tzv. litispendencia, ktorá patrí k podmienkam konania, ktorých nedostatok znemožňuje súdu rozhodnúť vo veci samej - prekážka veci začatej bráni tomu, aby bola prejednaná a rozhodnutá vec, o ktorej už bolo skôr začaté konanie. Takýto nedostatok podmienky konania nemožno odstrániť, preto súd po jeho zistení musí konanie v ktoromkoľvek štádiu bez ďalšieho zastaviť. O prekážku veci začatej v zmysle §159 C.s.p. ide vtedy, ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých strán sporu. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak v konaní ide o rovnaký nárok, ktorý je vyvodzovaný z rovnakých skutkových okolností.

Totožnosť sporových strán je zachovaná aj v prípade, ak vystupujú v opačnom procesnom postavení. Rozhodujúcim okamihom na posúdenie prekážky litispendencie je stav v čase začatia konania.

1.9 Po preskúmaní veci okresný súd zistil, že na Okresnom súde Lučenec je pod sp.zn. 20C/29/2025 vedené konanie, ktorého stranami sú totožný žalobca (A. B.) a totožný žalovaný (B. E.) a ktorého predmetom je návrh žalobcu na nariadenie obsahovo totožného neodkladného opatrenia, založeného na rovnakom skutkovom základe, ako je tomu v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní vedenom Okresným súdom Lučenec pod sp.zn. 10C/32/2025. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp.zn. 7Cdo/268/2019 zo dňa 25.11.2020 (zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 14/2021) vyslovil, že „obsah žaloby nie je tvorený výlučne žalobným návrhom (petitum), ale aj rozhodujúcimi skutkovými tvrdeniami - opísaním skutkového deja (causa petendi). Súd je viazaný petitom žaloby po obsahovej stránke a tento petit je potrebné vykladať v súvislosti so skutkovými zisteniami v žalobe. Súd má skúmať celý obsah podanej žaloby, nielen samotný žalobný návrh.“. V konaní sp.zn. 20C/29/2025, ktoré začalo skôr a nie je právoplatne skončené, je daná prekážka litispendencie, predstavujúca neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky, ktorá bráni súdu pokračovať v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v spore sp.zn. 10C/32/2025. Hoci petit - žalobný návrh v oboch konaniach nie je formulačne totožný, je zrejmé, že oboma podanými návrhmi na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca sleduje rovnaký cieľ - dosiahnutie zákazu pre žalovaného nakladať s nehnuteľnosťami tak, ako sú tieto zapísané na LV č. XXX, k.ú. G., teda realizovať právny úkon smerujúci k prevodu nehnuteľnosti, a to túto predať, darovať, zameniť či inak scudziť, ako aj zaťažiť, teda zriadiť záložné právo alebo vecné bremeno k nehnuteľnosti. Na tom nič nemení ani snaha domôcť sa zákazu podať návrh na zápis akéhokoľvek takéhoto úkonu do katastra nehnuteľností v konaní sp.zn. 10C/32/2025, keďže takýto návrh je len prirodzeným dôsledkom právneho úkonu, ktorého uskutočnenie sa má žalovanému zakázať a predpokladom zápisu takéhoto práva do katastra nehnuteľností. V prípade oboch návrhov žalobca odvodzuje svoje právo od rovnakých skutkových okolností (žalobca s rodinou viac ako 20 rokov užíval nehnuteľnosť, toho času vo vlastníctve žalovaného, do ktorej s vedomím žalovaného investoval značné finančné prostriedky; žalovaný v súčasnosti ponúka nehnuteľnosť na predaj; predajom nehnuteľnosti by mohlo dôjsť k znemožneniu vymoženia nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia titulom investícií, ktorého nároku sa žalobca voči žalovanému domáha žalobou vo veci samej). Pretože o totožnom návrhu žalobcu (uloženie zákazu žalovanému nakladať s nehnuteľnosťami) už prebieha iné súdne konanie, nie je možné, aby sa totožný nárok súbežne prejednával v inom súdnom konaní; keďže v prípade sporov sp.zn. 20C/29/2025 a sp.zn. 10C/32/2025 ide o konania rovnakých strán sporu s totožným predmetom konania (nariadenie neodkladného opatrenia - zákaz prevodu, scudzenia, zaťaženia nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, k.ú. G.), založeného na rovnakých skutkových okolnostiach, okresný súd postupom podľa §159 C.s.p. konanie v časti o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 04.06.2025, doplneného podaním zo dňa 04.06.2025, v konaní sp.zn. 10C/32/2025, zastavil.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie; žiadal (odvolací návrh), aby ho odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie, pretože (odvolací dôvod) okresný súd vychádzal z nesprávnej právnej úvahy o totožnosti konaní podľa §159 C.s.p. a nesprávne subsumoval skutkový a právny stav pod prekážku litispendencie (§365 ods. 1 písm. h) C.s.p.). V konkrétnostiach namietal :

2.1 aplikácia litispendencie vyžaduje kumulatívne naplnenie troch znakov: (1) totožnosť účastníkov, (2) totožnosť predmetu konania (petitu) a (3) totožnosť skutkového základu (causa petendi) - v danej veci neboli kumulatívne naplnené všetky tri predpoklady, keďže skutkový základ návrhu zo dňa 04.06.2025 bol doplnený o nové skutočnosti, ku ktorým došlo po podaní návrhu zo dňa 29.05.2025 a zároveň návrh zo dňa 04.06.2025 bol podaný ako súčasť už prebiehajúceho konania o veci samej, čím má odlišný procesný režim a nesleduje samostatné konanie;

2.2 zatiaľ čo sa návrh z 29.05.2025 opieral o fakt ponuky nehnuteľnosti na predaj, návrh zo dňa 04.6.2025 reagoval na kvalitatívne odlišnú situáciu – konkrétne na vykonanie evidenčnej zmeny v katastri nehnuteľností (označenej R-314/2025), týkajúcej sa vyňatia pozemkov z poľnohospodárskeho pôdneho fondu (PPF/LPF); podozrenie zo špekulačnej urbanizácie parcely č. 129, ktorou došlo k zvýšeniu trhovej hodnoty a pripravenosti pozemku na výstavbu, čo zásadne zmenilo mieru naliehavosti potreby ochrany práv navrhovateľa. Tieto nové skutočnosti neboli – a nemohli byť – predmetom pôvodného návrhu z 29.05.2025, pretože sa odohrali až v čase medzi 29.05.2025 a 04.06.2025, a teda objektívne ide o rozšírený a aktualizovaný skutkový základ návrhu. Podstatným faktickým rozdielom medzi oboma návrhmi je nová evidenčná zmena v liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie G., ktorá nastala až po podaní prvého návrhu, konkrétne záznam označený ako R-314/2025. Ide o rozhodnutie orgánu pôdneho

alebo lesného pôdneho fondu (PPF/LPF) o vyňatí parcely č. XXX zo sústavy poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Táto zmena nie je formálna – má zásadný materiálny dopad na charakter a právne možnosti nakladania s pozemkom, pretože umožňuje budúce stavebné využitie pozemku, čím výrazne zvyšuje jeho trhovú hodnotu, signalizuje zámer vlastníka pripraviť pozemok na zástavbu a speňaženie, čo zvyšuje aktuálnosť a pravdepodobnosť prevodu, a tým bezprostredne zvyšuje riziko zmarenia účelu konania vo veci samej, ktorým je zabezpečenie uspokojenia nároku navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia. Tieto skutkové okolnosti objektívne nemohli byť uplatnené v prvom návrhu. Uvedená evidenčná zmena bola zaznamenaná po podaní návrhu P-179/2025 a P-180/2025 a teda objektívne nemohla byť súčasťou skutkového základu návrhu z 29.05.2025. V čase podania pôvodného návrhu neexistovala vedomosť o zámere na zmenu účelu pozemku, nebolo možné namietat' zvýšenú trhovú atraktivitu ani hrozbu právneho vývodu na základe zmeny v katastri;

2.3 právny účel a procesný rámec návrhu zo 04.06.2025 nie je samostatným konaním; návrh 04.06.2025 bol podaný ako súčasť žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia, vedeného pod sp.zn. 10C/32/2025 - ide teda o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v rámci veci samej, nie o samostatné konanie. Aplikácia litispendencie v takomto prípade odporuje procesnej logike – C.s.p. síce umožňuje paralelné podanie návrhu na neodkladné opatrenie pred žalobou (§123 ods. 2 C.s.p.), ale nevylučuje podanie nového návrhu, ak vznikli nové dôvody alebo nové procesné prostredie (napr. prebiehajúce konanie o veci samej). Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie nesprávne neodlíšilo procesnú povahu dvoch návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia – podaného dňa 29.05.2025 (sp.zn. 20C/29/2025) a návrhu podaného dňa 04.06.2025 (sp.zn. 10C/32/2025). Zatiaľ čo prvý návrh bol podaný autonómne, pred začatím konania o veci samej, návrh zo dňa 04.06.2025 bol podaný ako procesný návrh v rámci už prebiehajúceho konania o žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia. Tieto návrhy majú odlišný procesný režim, účel a právnu povahu, preto ich zjednocujúca aplikácia §159 C.s.p. je nesprávna. Tento návrh má povahu procesného návrhu podaného v rámci hlavného konania a je podriadený jeho právnej štruktúre a časovému rámcu. Jeho účelom nie je vyvolanie samostatného sporu, ale poskytnutie dočasnej ochrany práv v rámci hlavného konania. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 4Cdo/65/2017: „O litispendencii možno hovoriť len vtedy, ak ide o dve samostatné konania, v ktorých sa má rozhodovať o tom istom nároku medzi tými istými účastníkmi.“ Návrh zo 04.06.2025 však nie je samostatné konanie, ale súčasť konania 10C/32/2025, ktorého účelom je zabezpečiť výkon rozhodnutia v prejednávanej žalobe. Preto jeho odmietnutie z dôvodu údajnej duplicitnosti je procesne neprípustné a vecne neodôvodnené;

2.4 z ustálenej judikatúry - napr. R 14/2021 – NS SR, sp.zn. 7Cdo/268/2019- vyplýva, že „Za rovnaký skutkový základ nemožno považovať situácie, keď medzi dvoma podaniami došlo k zásadnému vývoju skutkového stavu, ktorý bol objektívne neznámy alebo nenastal v čase podania prvého návrhu.“ V danom prípade sú všetky predpoklady takejto zmeny naplnené: skutkové okolnosti sú nové (zmena evidencie), sú zásadné (právne umožňujú zástavbu a speňaženie) a majú bezprostredný vplyv na účel konania o veci samej. Z vyššie uvedeného vyplýva, že návrh zo dňa 04.06.2025 nepredstavuje len opakovanie prvého návrhu, ale reaguje na objektívne novú hrozbu, ktorá vznikla až po podaní pôvodného návrhu. Preto je z právneho hľadiska neprípustné jeho automatické podriadenie pod litispendenciu podľa §159 C.s.p. – okresný súd mal návrh posúdiť vecne a samostatne, so zohľadnením nových skutočností, a nie zastaviť konanie formálne bez ich meritórneho preskúmania;

2.5 návrh z 04.06.2025 obsahuje rozšírený súbor dôkazných prostriedkov, ktoré neboli obsahom pôvodného návrhu, pričom ide o dôkazy rozhodujúce pre posúdenie naliehavosti neodkladného opatrenia; konkrétne výpis z LV č. XXX, k.ú. G. obsahujúci evidenčnú zmenu R-314/2025, ktorá neexistovala v čase podania prvého návrhu; fotodokumentácia a printscreeny realitnej inzercie s konkrétnou cenou a sprostredkovateľom (DM Notre Reality), e-mailová komunikácia s realitnou kanceláriou, ktorá potvrdzuje, že žalovaný aktívne komunikuje záujem o predaj, nie iba pasívne ponúka nehnuteľnosť, rozsudky a uznesenia preukazujúce predchádzajúce rozhodovanie o investíciách navrhovateľa (Krajský súd v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co/556/2016, Okresný súd Lučenec sp.zn. 17Co/42/2021), znalecký posudok č. 31/2014 (Ing. Lukáč), ktorý kvantifikuje hodnotu prác navrhovateľa. Tieto dôkazy objektívne rozširujú skutkový rámec posudzovaný súdom a odôvodňujú osobitné posúdenie návrhu ako samostatného skutkového celku. Z uvedeného vyplýva, že návrh nepredstavuje len formálnu zmenu alebo inú štylizáciu predošlého podania, ale materiálne rozširuje rozsah tvrdení a právne dôvody, ktoré sú z hľadiska civilného sporového poriadku právne relevantné;

2.6 zatiaľ čo pôvodný návrh požadoval len zákaz prevodu alebo zaťaženia nehnuteľnosti, návrh zo dňa 04.06.2025 dopĺňa aj zákaz podania návrhu na vklad právnych úkonov do katastra, zákaz faktického nakladania s nehnuteľnosťou, výslovné vyjadrenie zákazu akékoľvek obmedzenie dispozičného oprávnenia, čo je v praxi často zneužívané napr. cez predbežné dohody, zmluvy o budúcej zmluve,

záložné zmluvy a podobne. Tento rozšírený petit nie je len jazykovou obmenou, ale procesným prostriedkom, ktorý reflektuje prax v obchádzaní účelu neodkladných opatrení, a preto má významný vplyv na účinnosť navrhovaného opatrenia. Pre uvedené dôvody je zrejmé, že návrh zo dňa 04.06.2025 nemá len formálne odlišnosti, ale prináša nový, rozšírený a precizovaný skutkový aj právny základ, ktorého vecné posúdenie je nevyhnutné pre zabezpečenie účelu konania podľa §325 C.s.p.;

2.7 napadnutým uznesením došlo k neprípustnému zásahu do základného práva navrhovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj k porušeniu práva na spravodlivý proces garantovaného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“). Okresný súd návrh vecne neposúdil, a to iba z dôvodu formálne odôvodnenej prekážky litispendencie, pričom prehliadol rozdiel v procesnej povahe návrhu (návrh ako súčasť konania o veci samej), ignoroval nové dôkazy a skutkové zmeny, ktoré objektívne neboli známe v čase predchádzajúceho návrhu, neaplikoval princíp in dubio pro tutela iuris – v prípade pochybností o účinnosti súdnej ochrany mal byť návrh posúdený materiálne. Ak súd odmietne návrh na neodkladné opatrenie bez vecného preskúmania, upiera navrhovateľovi účinný nástroj ochrany jeho práva na majetkové uspokojenie, čo je v priamom rozpore s ústavnou požiadavkou ochrany subjektívnych práv. Odmietnutie návrhu na neodkladné opatrenie iba z dôvodu domnenej duplicity, bez posúdenia novej skutkovej situácie, znemožňuje navrhovateľovi získať účinný prístup k súdu a vylučuje ochranu jeho legitímneho majetkového záujmu v stave naliehavej hrozby;

2.8 ak aj okresný súd usúdil, že existuje určitá formálna podobnosť medzi dvoma návrhmi, mal zvážiť zásadu proporcionality, ktorá je súčasťou materiálneho právneho štátu. Odopretie ochrany z dôvodu formálneho prekryvania návrhov v situácii, keď hrozí reálna nenávratná škoda, je neprimeraným zásahom do základného práva. Súd prvej inštancie mohol rozhodnúť o zlúčení konania, rozhodnúť vo veci meritórne ako o návrhu v rámci prebiehajúceho sporu, prípadne aplikovať §328 C.s.p. v spojení s §331 C.s.p. a rozhodnúť expresne. Tým, že zvolil najtvrdší zásah – zastavenie konania bez posúdenia veci, porušil povinnosť súdu interpretovať procesné normy v duchu ochrany základných práv. Zastavením konania o návrhu na neodkladné opatrenie bez jeho vecného preskúmania, a to v situácii preukázanej naliehavosťou, majetkového ohrozenia a existencie nových okolností došlo k neproporcionálnemu zásahu do základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru. Takýto zásah je nezlučiteľný s ústavnými princípmi spravodlivého procesu a predstavuje formalistický prístup, ktorý popiera účel neodkladného opatrenia ako nástroja ochrany práv pred nenávratnou ujmom.

2.9 Vzhľadom na bezprostredne hroziaci prevod nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX, k.ú. G. žalobca v odvolaní ako aj v podaní zo dňa 11.06.2025 žiadal, aby bolo o odvolaní rozhodnuté mimo poradia - dôvodom je potvrdený aktívny predajný zámer žalovaného (realitná kancelária, cenová ponuka, zmena evidencie), hrozba zmarenia účelu konania vo veci samej (žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia), a potreba predísť nenávratnej majetkovej ujme navrhovateľa v dôsledku právnych úkonov žalovaného pred meritórnym rozhodnutím;

2.10 navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, s výslovným záväzným právnym názorom, že návrh na neodkladné opatrenie má byť posudzovaný vecne a samostatne, ako integrálnu súčasť konania o žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia a aby sa zdržal formálneho aplikovania §159 C.s.p..

3. Ďalšie relevantné vyjadrenia strán sporu podané neboli.

4. Relevantné ustanovenia právnych predpisov:

4.1 Podľa §387 ods.1,2, C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

4.2 Podľa §262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

4.3 Podľa §159 C.s.p. začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

4.4 Podľa §161 ods. 2 C.s.p. ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

5. Odvolací súd vec preskúmal v rozsahu určenom §380 ods.1,2 C.s.p. bez nariadenia pojednávania (§385 ods.1 C.s.p.), preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky, ako aj napadnuté rozhodnutie

súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné; súd prvej inštancie dospel ku správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil; odvolací súd neidentifikoval existenciu ani jedného z možných odvolacích dôvodov v zmysle §365 C.s.p., a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa §387 ods. 1,2 C.s.p. potvrdil, osvojac si jeho presvedčivé odôvodnenie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a len zdôrazňuje nasledovné skutočnosti:

5.1 prekážka začatého konania patrí medzi tzv. negatívne procesné podmienky, predstavuje neodstrániteľnú vadu konania vo vzťahu k neskôr začatému konaniu a vedie vždy k zastaveniu konania; súd na ňu musí prihliadať v ktoromkoľvek štádiu konania; jej podstata spočíva v tom, že o tom istom predmete a medzi tými istými osobami nemôže byť konanie začaté na tom istom alebo inom súde; rozhodujúcim okamihom na posúdenie prekážky litispendencie je stav v čase začatia konania;

5.2 v prejednávanej veci nie je sporné, že totožný žalobca (A. B.) dňa 29.05.2025 podal na Okresnom súde Lučenec proti totožnému žalovanému (B. E.) návrh na nariadenie neodkladného opatrenia (konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia prebieha na okresnom súde pod sp.zn. 20C/29/2025), ktorým súd zakáže žalovanému akýmkoľvek spôsobom previesť, zaťažiť scudziť, darovať, predať alebo inak právne nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na liste vlastníctva č. XXX, k.ú. G., obec Lučenec, G. Lučenec, vrátane stavby rodinného domu súp. č. XXX, hospodárskej budovy a príslušných pozemkov parc. č. XXX/X, XXX/X, XXX/XX L. XXX, až do právoplatného skončenia konania vo veci žaloby navrhovateľa o vydanie bezdôvodného obohatenia; návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca odôvodnil tým, že:

5.2.1 ako navrhovateľ bol od roku 1997 až do núteného vystaňovania v roku 2022 faktickým užívateľom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území G., obec Lučenec, zapísanej na liste vlastníctva č. XXX, a to s vedomím a súhlasom vtedajších aj neskorších podielových spoluvlastníkov, vrátane B. E.; počas tohto obdobia navrhovateľ financoval a osobne realizoval významné investície a stavebné práce na predmetnej nehnuteľnosti, vrátane výstavby samostatne stojacej garáže v roku 2000 (vlastná investícia bez účasti žalovaného), rekonštrukcie kompletnej strešnej krytiny a dlažbových zvodov na rodinnom dome, výmeny predného oplotenia a železnej brány za kované konštrukcie, vybudovania prístrešku, bočných a zadných plotov, kanalizačnej a vodovodnej prípojky, vonkajších schodov a ďalších trvalých stavebných úprav vrátane prác vo vnútri domu; tieto investície boli realizované s výslovným vedomím žalovaného, ktorý nielenže o ich vykonávaní vedel, ale ich po rokoch sám napadol súdnou žalobou, čím priamo potvrdil ich existenciu, rozsah a autorstvo navrhovateľa; tento fakt je preukázaný nielen svedeckými výpoveďami a znaleckým posudkom, ale aj oficiálnymi správami príslušných úradov; podľa znaleckého posudku č. 31/2014 vypracovaného znalcom H. E. J. v konaní o zrušenie podielového spoluvlastníctva (sp.zn. 13Co/556/2016) rekonštrukčné práce vrátane garáže, prístavby, čelného a bočných plotov, prípojok a strešnej krytiny boli preukázateľne zrealizované navrhovateľom a jeho rodinou; hodnota týchto investícií presahuje 68.000 Eur, čo je viac ako dvojnásobok hodnoty, ktorú žalovaný zaplatil ako tzv. „vyrovnanie“ ostatným podielnikom (4.050 Eur); ďalším významným dôkazom legitímneho užívania a investovania do predmetnej stavby je aj skutočnosť, že navrhovateľ ako jediný po celý čas platí daň z nehnuteľností za garáž, ktorú v roku 2000 vlastnými nákladmi vybuvoval na pozemku patriacom k predmetnej nehnuteľnosti. Túto skutočnosť preukazujú daňové rozhodnutia z rokov 2007 a 2018, z ktorých vyplýva, že daňovníkom nie je žalovaný, ale výlučne navrhovateľ. Ide o ďalší dôkaz, že žalovaný nemal k tejto časti žiadne vlastnícke, hospodárske ani taktické prepojenie, ale dnes plánuje aj túto hodnotu speňažiť bez akejkoľvek kompenzácie; významným dôkazom je stanovisko stavebného úradu mesta Lučenec č. SP-4589/45162/2016 zo dňa 04.10.2016, v ktorom sa uvádza: „Na objekte rodinného domu bola vymenená strešná krytina a dažďové zvodky bez zásahu do konštrukcie krovu, a taktiež došlo k výmene železnej brány a oplotenia za novú kovanú bránu a oplotenie na pôvodnom mieste. Uvedené práce neboli stavebnému úradu oznámené, ale podľa §139b ods. 15 písm. a) stavebného zákona ide o bežné udržiavacie práce, ktoré nevyžadujú ani ohlásenie stavebnému úradu.“ To znamená, že žalovaný nemohol byť v dobrej viere, že tieto stavebné úpravy boli „spoločné“ alebo „neautorizované“ - sám ich napadol a zároveň bol dôkazne pasívny pri akomkoľvek spolufinancovaní;

5.2.2 žalovaný v súčasnosti verejne ponúka predmetnú nehnuteľnosť na predaj za cenu približne 180.000 Eur, čo je viac než trojnásobok znalecky určenej hodnoty v čase súdneho rozhodnutia o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva;

5.2.3 v prípade realizácie prevodu dôjde k faktickému znemožneniu vymozenia nároku navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože nový vlastník nebude viazaný žiadnym rozhodnutím a navrhovateľ bude odkázaný len na abstraktnú pohľadávku voči odporcovi, ktorého majetkové pomery sú navrhovateľovi neznáme;

5.2.4 oprávnenosť nároku nie je hypotetická - ide o konkrétny majetkový nárok, ktorého existencia je objektívne preukázaná a v prípade prevodu nehnuteľnosti by sa jej predmet stal fakticky nevymožiteľným; žalovaný aktívne ponúka predmetnú nehnuteľnosť na predaj za 180.000 Eur, čím sa reálne pripravuje na právny a faktický vývod z veci, ktorú nadobudol za zlomok trhovej ceny (na úkor navrhovateľa). V prípade prevodu nehnuteľností na tretiu osobu dôjde k znemožneniu vymoženiu nároku voči žalovanému, ktorý sa môže následne ocitnúť bez majetku, právnej strate predmetu konania, ktorú žiadne neskoršie rozhodnutie súdu nebude môcť efektívne zvrátiť;

5.2.5 v tejto fáze konania neexistuje žiadny iný účinný právny prostriedok, ktorý by mohol zachovať právny stav do rozhodnutia vo veci samej, ochrániť predmet sporu pred jeho zánikom alebo prevodom, zabezpečiť výkon budúceho rozhodnutia, ak by bol nárok navrhovateľa uznaný; bez nariadenia „predbežného“ opatrenia sa spor stane bezpredmetným a navrhovateľovi vznikne nenahraditeľná škoda v dôsledku vedomého a účelového konania žalovaného;

5.2.6 žalovaný vedel, že navrhovateľ investoval nemalé prostriedky do cudzej veci, ktorú teraz ponúka na predaj, koná proti zásadám poctivého obchodného styku (§3 ods. 1 Občianskeho zákonníka), jeho konanie smeruje k zneužitiu právneho postavenia na úkor niekoho, kto do veci reálne investoval, predaj nehnuteľnosti by znemožnil výkon práva na náhradu podľa §451 a nasl. Občianskeho zákonníka (vydanie bezdôvodného obohatenia).

5.3 Naliehavosť nového návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 04.06.2025 žalobca odôvodňoval hrozbou scudzenia predmetnej nehnuteľnosti, keďže sa v polovici mája 2025 dozvedel o aktívnej ponuke na predaj nehnuteľnosti prostredníctvom realitného portálu a realitnej kancelárie, pričom v prípade realizácie prevodu by mohlo dôjsť k zmareniu výkonu rozhodnutia vo veci samej a zároveň k vzniku nenávratnej ujmy na majetkových právach (č.l. 130) s tým, že:

5.3.1 žalobca žiadal neodkladným opatrením zakázať žalovanému akýmkoľvek právnym a faktickým úkonom nakladať s nehnuteľnosťou zapísanou na LV č. XXX, k.ú. G., a to najmä tým, že nesmie previesť vlastnícke právo (napr. uzatvorením kúpnej, darovacej zmluvy, zámennej zmluvy alebo iným prevodným titulom); nesmie zriadiť záložné právo alebo vecné bremeno v prospech akejkoľvek fyzickej či právnickej osoby, nesmie podať návrh na vklad akéhokoľvek právneho úkonu do katastra nehnuteľností; nesmie iným spôsobom scudziť, právne zaťažiť predmetnú nehnuteľnosť ani vykonať žiadny úkon, ktorého dôsledkom by bolo obmedzenie alebo ohrozenie budúceho výkonu rozhodnutia vo veci, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o vydanie bezdôvodného obohatenia podľa §451 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorou sa žalobca domáha vydania obohatenia získaného žalovaným v dôsledku rozsiahlych stavebných a investičných prác realizovaných žalobcom na uvedenej nehnuteľnosti;

5.3.2 neodkladným opatrením má súd zabrániť žalovanému akýmkoľvek spôsobom scudziť, previesť alebo zaťažiť predmetnú nehnuteľnosť až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej (č.l. 133);

5.3.3 návrh odôvodnil tým (č.l.133), že nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXX, k.ú. G. užíval spolu so svojou rodinou viac ako 22 rokov ako svoje faktické bydlisko a v dobrej viere do nej investoval značné finančné prostriedky, najmä formou stavebných, rekonštrukčných a technických úprav; všetky investície boli realizované s vedomím a tichým súhlasom žalovaného - vlastníka nehnuteľnosti - bez akýchkoľvek námietok z jeho strany; v priebehu druhej polovice mája 2025 sa žalobca z dôveryhodného zdroja dozvedel, že žalovaný aktívne ponúka uvedenú nehnuteľnosť na predaj, pričom požadovaná cena predstavuje sumu cca 180.000 Eur; túto skutočnosť si následne overil prostredníctvom realitného inzerátu - táto nová okolnosť predstavuje bezprostrednú a aktuálnu hrozbu zmarenia účelu konania vo veci samej, a preto je podanie tohto návrhu naliehavé, dôvodné a nevyhnutné, pretože by došlo k prevodu nehnuteľnosti na tretiu osobu, ktorá by mohla byť v dobrej viere, čím by sa vylúčilo alebo skomplikovalo uplatnenie nároku voči pôvodnému vlastníkovi; odňal by sa tiež predmet sporu spod právnej moci žalovaného, čím by sa eliminovala možnosť zabezpečenia uspokojenia nároku žalobcu a vzniká reálna hrozba vzniku nenávratnej ujmy na majetkových právach žalobcu, ktoré sú predmetom konania vo veci samej; došlo by k porušeniu zásad spravodlivého procesu a právnej istoty žalobcu, ktorému by v prípade uskutočnenia prevodu zostala len iluzórna možnosť domáhať sa náhrady škody voči pôvodnému vlastníkovi, ktorý by už nemal majetkový substrát postačujúci na náhradu škody. Nehnuteľnosť je síce vo výlučnom vlastníctve žalovaného, avšak je bezprostredne a nevyhnutne spojená s predmetom konania o vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže predstavuje nositeľa zhodnotenia. V danom prípade sú naplnené podmienky nariadenia neodkladného opatrenia, pretože existuje bezprostredná obava zo zmarenia výkonu rozhodnutia, a zároveň je nevyhnutné dočasne upraviť pomery účastníkov, aby sa zabezpečilo účelné pokračovanie konania o vydanie bezdôvodného obohatenia;

5.3.4 v doplnení návrhu zo dňa 04.06.2025 (č.l. 248-249) žalobca uviedol, že dňa 04.06.2025 mu bol doručený výpis z LV č. XXX pre k.ú. G., na ktorom bola vyznačená evidenčná zmena pod označením R-314/2025, na základe rozhodnutia orgánu pôdneho alebo lesného pôdneho fondu (PPF/LPF) – ide o rozhodnutie o vyňatí alebo odňatí predmetných pozemkov, vrátane parcely č. XXX (záhrada), z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, teda žalovaný podniká konkrétne kroky k premene sporného pozemku na stavebný pozemok, čím sa nielen zvyšuje jeho trhovú hodnotu, ale vzniká aj reálna hrozba výstavby alebo prevodu voči tretím osobám.

5.4 Porovnaním návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 29.05.2025 a návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 04.06.2025 (vrátane jeho doplnenia z toho istého dňa) odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, dospel k záveru, že v oboch prípadoch sa jedna o (1.) totožnosť subjektov (žalobcu a žalovaného), (2.) žalobca sa vo svojej podstate domáha tej istej ochrany (do právoplatnosti rozhodnutia súdu o vydaní bezdôvodného obohatenia zabrániť žalovanému akýmkoľvek spôsobom scudziť, previesť alebo zaťažiť predmetnú nehnuteľnosť) a (3.) obidva návrhy vychádzajú vo svojej podstate so zhodných skutkových okolností, tvrdených žalobcom (žalobca so svojou rodinou viac ako 22 rokov užíva predmetné nehnuteľnosti ako svoje faktické bydlisko a v dobrej viere do nich investoval značné finančné prostriedky formou stavebných, rekonštrukčných a technických úprav; všetky investície boli realizované s vedomím a tichým súhlasom žalovaného - vlastníka nehnuteľnosti - bez akýchkoľvek námietok z jeho strany; v priebehu druhej polovice mája 2025 sa žalobca z dôveryhodného zdroja dozvedel, že žalovaný aktívne ponúka uvedenú nehnuteľnosť na predaj, pričom požadovaná cena predstavuje sumu cca 180.000 Eur a sú naplnené podmienky nariadenia neodkladného opatrenia, pretože existuje bezprostredná obava zo zmarenia výkonu rozhodnutia); na uvedenom závere nič nemení tá skutočnosť, že v neskoršom návrhu zo dňa 04.06.2025 žalobca v petite návrhu bližšie konkretizoval konanie, ktoré sa má nariadeným neodkladným opatrením žalovanému zakázať, keďže petit skoršieho návrhu zo dňa 29.05.2025 bol formulovaný obširnejším spôsobom („...akýmkoľvek spôsobom previesť, zaťažiť, scudziť, darovať, predáť alebo inak právne nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na liste vlastníctva č. XXX, k.ú. G.“) tak, že pokrýva všetky možné spôsoby nakladania s nehnuteľnosťami (vrátane tých, ktoré žalobca konkrétnejším spôsobom uviedol v neskoršom návrhu zo dňa 04.06.2025); rovnako tak z hľadiska posudzovania prekážky začatého konania nie je relevantné uvedenie skutočnosti o evidencnej zmene pod označením R-314/2025, na základe rozhodnutia orgánu pôdneho alebo lesného pôdneho fondu (PPF/LPF) – predmetná skutočnosť len podporuje pravdivosť tvrdenia žalobcu o úmysle žalovaného s predmetnými nehnuteľnosťami nakladať; v oboch prípadoch sa môže jednať len o doplnenie (úpravu) pôvodného návrhu zo dňa 29.05.2025, pričom odvolaciemu súdu nie je zrejmé, prečo žalobca tieto skutočnosti nedoplnil k skôr podanému návrhu zo dňa 29.05.2025.

5.5 Okresný súd vzhľadom na vyššie uvedené dospel k správne záveru o existencii prekážky skôr začatého konania, vedeného Okresným súdom Lučenec pod sp.zn. 20C/29/2025, teda v čase začatia konania ako aj v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie existoval neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky, ktorý bránil súdu pokračovať v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sp.zn. 10C/32/2025; správne preto okresný súd postupom podľa §159 C.s.p. konanie v časti o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 04.06.2025, doplneného podaním zo dňa 04.06.2025, v konaní sp.zn. 10C/32/2025 zastavil.

5.6 Okresný súd správne nerozhodol o povinnosti zaplatiť náhradu trov konania, keďže o náhrade trov konania (vrátane náhrady trov tohto odvolacieho konania podľa §396 C.s.p.) bude rozhodovať v rozhodnutí vo veci samej (§262 C.s.p.); z rovnakých dôvodov nerozhodoval o trovách odvolacieho konania ani krajský súd.

6. Záverom (pokiaľ ide o argumentáciu žalobcu, že v tejto fáze konania neexistuje žiadny iný účinný právny prostriedok ako neodkladné opatrenie, ktorý by mohol zachovať právny stav do rozhodnutia vo veci samej, ochrániť predmet sporu pred jeho zánikom alebo prevodom, zabezpečiť výkon budúceho rozhodnutia, ak by bol nárok navrhovateľa uznaný; a bez nariadenia „predbežného“ opatrenia sa spor stane bezpredmetným a navrhovateľovi vznikne nenahraditeľná škoda v dôsledku vedomého a účelového konania žalovaného) považuje odvolací súd dať do pozornosti ust. §324 ods. 3 C.s.p., podľa ktorého neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením; podľa §343 ods. 1 C.s.p. zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).